

دانشگاه تهران

دانشکده بهداشت

پایان نامه

برای دریافت درجه فوق لیسانس علوم بهداشتی

رشته :

تغذیه

موضوع :

روش جدید کشتارگاو

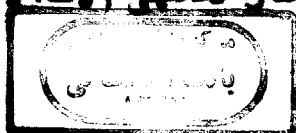
براهنمائی :

جناب آقای دکتر حسدعلی نشاط

نگارش :

محمد جعفر - کنی

سال تحویل ۱۳۰۰

فهرست مطالب

<u>مقدمه</u>	<u>فصل</u>
۱	مقدمه
۴	تشریح کشتار
۶	کشتار به روش باگیج نمودن دام
۶	سرریز به روش اسلامی
۷	سرریز به روش بهبود یاز
۹	وارد نمودن دشته با چاقو یا شوکار در قلب حیوان
۱۰	سرریز
۱۱	کشتار به روش باگیج نمودن دام
۱۲	به روش باگیج نمودن دام
۱۳	گیج کردن دام از راه استخوان پشانی
۱۸	گیج کردن بوسیله گاز ائیدرید کربنیک
۲۰	گیج کردن بوسیله الکتریک
۲۵	نظریات مربوط به الکتریک شوک
۲۷	استفاده از الکتریک شوک در رطل
۲۹	ساختن و طرز تنظیم دستگاه الکتریک شوک
۳۶	طرز استفاده از الکتریک شوک در گاو
۳۷	طرز استفاده از الکتریک شوک در گوساله

موضوع

شماره

۴۰	نکاتی راکه در مورد استفاده از الکترو شوک باید رعایت نمود
۴۴	مزایای الکترو شوک با سایر روشهای بیهوشی در ام
۴۶	خون گیری و جمع آوری خون ازلا شه
۴۷	خون گیری روی زمین
۴۹	خون گیری روی پهلو
۴۹	خون گیری روی پهلو متحرک
۵۰	خون گیری روی ریل
۵۱	مزایای خون گیری بر روی ریل
۵۲	نتیجه به زبان فارسی
۵۴	نتیجه به زبان انگلیسی

منابع

مقدمه

الزایش روز افزون فلور بشر محدود بودن منابع تولید مواد غذایی انسان
و ایران را اشتغال قبل از آنکه با تهدید جدی در قحطی و گرسنگی دست جمعی مواجه
شود و برای اجتناب از تهدید فضای حیاتی که بناچار روزی طی الحلقه جنگهای
نرمناپند و طغیانها را تشکیل خواهد داد خود آگاهانه در پی راه حلی منطقی
برآید و نظری برای نجات از چهار چوب مأسا و حرمان تئوری مالتوس پیدا کند
که میگوید: "الزایش بصورت تصاعد هندسی در فلور بشر با الزایش بصورت
تصادف حسابی تولیدات غذایی انسان را در کمبود شدید این مواد قرار خواهد
داد و نتیجه میگیرد که جنگ و قحطی اجتناب ناپذیر است" و در تحقیق تئوری حوزه
در کاسترو در پی کاشف و کراسانها برای استفاده درجه بیشتر از امکانات
طبیعی و جغرافیایی و بی و بحر و مناطق همه روابط انسانها گام بردارد .
هوا از نوشتن این رساله کوششی است در تحقق باین آرمان طی انسانی .
در یک رژیم متعادل پروتئین ها در حدود ۱۰-۱۵ درصد مجموع کالری غذای
مصرای را تامین میکنند . با احتیاط قوی اکثر مردم میتوانند با مصرف ۵۰ گرم
پروتئین (با کیفیت خوب) در روز تعادل ازت خود را احاطه کنند از طرفی کالری
حاصل از کشت محصولات زراعی در هکتار اگرستفها ۳۰۰۰۰ محصولات بمصره

انسان برسد هفت برابر مقدار است که از طریق تغذیه دام و بالقیحیه مصرف
گوشت باید انسان می‌گردد .

ملاحظه میشود ترآورده های دامپروزی در مقایسه با سایر منابع غذایی
بسیار گران بدست میآید . بالقیحیه گوشت در انزایش راندمان حل بهمان
نسبت منفع به نتایج بیشتر در نعل بهبود فوق الذکر خواهد شد

طبق آمار منتشر شده بوسیله مرکز آمار ایران میزان مصرف گوشت گاو و
گوساله در سال ۶۱ در شهرهای دارای شهرداری حدود ۶۴ هزار تن
و میزان مصرف گوشت گوسفند ۸۲ هزار تن بوده است . ملاحظه میشود که
مصرف گوشت گاو در کشور و مصرف رقم مصرف را بعد از گوشت گوسفند تشکیل
میدهد . با توجه باینکه امروزه سیاست کلی اقتصادی دولت صحتی بر آنست که
پرورش گاو نقطه نقل دامپروزی کشور را تشکیل دهد و در حد تکامل خود پرورش
گاو حمایت دامپروزی کشور باشد اهمیت سیر مراحل انتظامی و بهره برداری این
مدالیت مملکتی که بهترین آن کشتار گاو و بهره برداری از گوشت گاو جهت
تامین منبع پروتئین باکیفیت خوب است آشکار میشود . در جزو اصلاحاتی که باید
در تمام شعب تولید این ترآورده حیوانی بعمل آورد ایجاد روش جدید در کشتار
گاو میباشد که بر اثر آن بتوان از این منبع غذایی گران قیمت در شرایط کاملاً بهداشتی

به گونه ای که بتوان حداکثر استفاده را از مشقات و سرآورده
های آن بعمل آورد .

تعمیر کشتار

کشتار عبارت از عملیاتی که برای قطع حیات دامها و گاوشتی و خارج ساختن

خون از آنها صورت میگیرد. در نواحی مختلفه بر حسب ظاهر مذهبی

ارهدگی و فحیره روبرو کشتار متفاوت میباشد. ولی با پیشرفت زمان به تدریج این

روشها در اکثر محالک کم و بیش یکتواخت شده. با در نظر گرفتن عادات محلی و

با فاضلهای که بدین مذابوداده شده است سعی شده که در کشتار بهداشت

بطور کامل رعایت گردد.

بطوریکه عملیاتی که منجر به مرگ دام میگردد کشتار نامیده میشود:

نکات زیر را باید در کشتار مراعات نمود:

۱- رنج دام بعد اقل تخلیه داده شود

۲- دام کاملاً بدون حرکت در اختیار کشتار کننده قرار گیرد

۳- از تقلا و خسته شدن دام جلوگیری شود.

۴- خون کامل و سریع از لاشه خارج گردد.

۵- از آلوده شدن لاشه و نلوز آلودگی در آن جلوگیری شود.

۶- عمل کشتار مخاطراتی برای اشخاصی که در کشتارگاه کار میکنند نداشته باشد.

۷- کشتار باید به سهولت انجام گیرد.

نکات فوق بیشتر از این جهت باید رعایت گردد که در ضمن کاهش رطوبت دام
 گوشت کاملاً سالم تهیه شود . زیرا چنانچه دام در موضع کشتار مقاومت زیادی
 از خود نشان دهد در اثر احمالت دام خسته شده و تغییراتی در لاشه دام به
 وجود خواهد آمد که این تغییرات از نظر رنگ و طعم و مزه گوشت اثر خوبی
 نخواهد داشت.

وقتی میتوان به نتایج فوق رسید که کشتار با بیوشی توام بوده و محل قطع
 کردن آلودگی حاصل ننماید . امروزه صل کشتار در اغلب نقاط شامل بیوشی
 باگیج کردن و خون گیری است ولی هنوز بعضی از کشورهای بویژه در کشورهای -
 متفلسفه و یا در حال توسعه و یا در نواحی دور افتاده کشتار بدون بیوشی
 و گیج کردن در صورت میگیرد و اغلب به سرپردن یا قطع عروق کردن محدود میگردد
 بهین جهت روش کشتار را میتوان بدو روش کشتار بدون بیوشی یا روش قدیمی
 کشتار و کشتار با بیوشی باگیج کردن نام تقسیم نمود .

کشاور بدون بیهوشن یا گنج نمودن دام

در این روش بدون اینکه دام بیهوشن یا گنج گردد با سه طریق ذیل مبادرت

به خون گیری میشود :

۱- سربردن (قطع کردن عروق گردن بوسیله د شده)

۲- وارد نمودن نخنه یا جاقو در قلب

۳- سرزدن

سربردن (قطع کردن عروق گردن در ناحیه گلو بوسیله د شده) :

صل سربردن باین ترتیب است که بوسیله جاقوی تیزی گردن حیوان را
ایستاده یا در حال خوابیده میبرد . سربردن بطریق مختلط انجام میگیرد که
سه روش هم آن در اینجا شرح داده خواهد شد :

۱- سربردن بروش اسلامی :

در این روش ابتدا یاد یا چند نفر با هیچانندن گردن دام را به پهلوئی طرف
چپ و رو به عقبه بزمین میزنند و سپس اقدام به سربردن مینمایند . سربردن
بوسیله جاقوی بلند و تیزی صورت میگیرد و پوست ، عضلات و عروق گردن تا
ناحیه مهره ها را گردن بریده میشود و بدین ترتیب شریان های کاروتید ، ورید
های و داح قطع میگردند . گاهی بعضی از گاو میش های عظیم الجثه را که بزمین

زدن و خوابانیدن آنها به روشهای عاد و امکان پذیر نباشد بصورت استفاده
 رگ حیوان را میزنند و پس از آنکه چند بار این عمل را تکرار کردند دام را بزبان
 در آورند سر آنرا میبرند .

در روش کشتار مسلمانان باید به چند نکته توجه شود :

۱- هنگام سر بریدن و ذبح حیوان حتماً نام خدا را بزبان جاری شود

۲- حیوان باید زنده باشد و از کشتار حیوانات بیمار و ناسالم باید

جلوگیری گردد .

۳- کشتار باید سریع و نوری انجام گیرد و خون با جهش و بطور کامل از

لاشه خارج شود .

۴- با حیوان باید به مهربانی رفتار شود و سعی شود دام زجر کمتری به بیند .

۲- سر بریدن به روش یهودیان :

روش کشتار در مذاهب یهودیان تقریباً شبیه مسلمانان است با این اختلاف

که در این روش مرقه گردن دام بایدک ضربت چاقو قطع میگردد . برای اینکار از

چاقوهای بلند و که طول آن به ۲۰ تا ۵۰ سانتیمتر میرسد و بر انداز قیصر

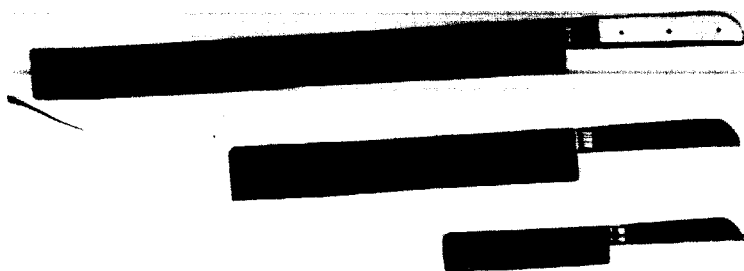
است استفاده مینمایند (شکل ۱) . نکتهای که مورد توجه است اینست که

شخص کشتار کننده باید حتماً از روحانیون گلیبی باشد که پس از خوابانیدن دام

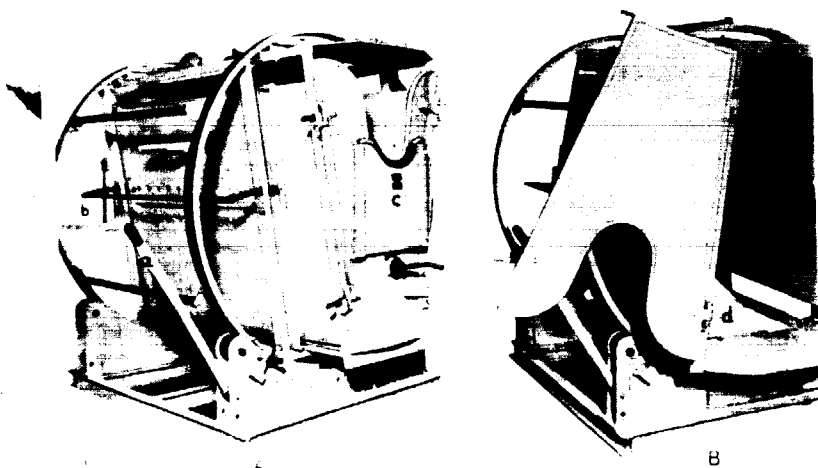
و انجام مراسم مذهبی عروسی کردن دام را باید بازگشیدن چاقوی مخصوصی قطع میکند .

در بعضی از کشورها چاقوی بزرگ از دستگاری برای ثابت نگه داشتن سر حیوان استفاده میکنند تا بدین وسیله عمل سر بردن به سهولت انجام

شود (شکل ۲)

(شکل ۱)

(شکل ۲)

۲- وارد نمودن دهنه با چاقو یا تروکار در قلب حیوان :

این روش معمولاً در کشتارگاه‌های خون و بعضی از کشتارگاه‌های صنعتی گاو مرسوم می‌باشد. در این روش با نیرو بردن چاقو و یا دهنه و یا تروکار مخصوص بطلب حیوان عمل خونگیری را انجام می‌دهند. اگر خون معاره و رونی و غذائی داشته باشد بوسیله یک لوله که به تروکار وصل است مستقیماً خون را وارد شوره مخصوص خون گیری می‌کنند.

نکته ای که در این روش کشتار اهمیت دارد محل نیرو بردن دهنه - چاقو یا تروکار می‌باشد. این نقطه معمولاً بهین دند سوم و یا چهارم محل استقرار قلب

می‌باشد (شکل ۳)

(شکل ۳)

۲- سوزن :

عمل سوزن عبارتست از قطع نمودن گردن بایک ضربت که بوسیله شمشیر
 باسا طور مخصوص صورت گیرد . مثلا در هندوستان طوایف سیک یا جاگکا
 (Mach) برای کشتار گوسالک و سبزه از این روش استفاده مینمایند و سردام
 را بایک ضربت قطع میکند . در این روش یکبار سردام را بین دو پای خود
 نگه داشته و زارد بگر باسا طور و نظیر به سوزن دام مهارت مینمایند .
 گاه ممکن است سردام بایک ضربت قطع نشود که در این صورت ضربات دوم
 و بندرت سوم نیز وارد خواهد گردید .

— کشتار پسر از بهوش با گنج نمودن دام —

در این روش ابتدا دام را بهوش می‌نمایند و سپس سر بریدن و خون گیری انجام می‌گیرد. با کشتن لدوک (مغز) و اختراع لوازم مختلف جهت بهوش نمودن دام بوسیله این دانشمند تقریباً نظر مردم نسبت به کشتار پسر از بهوش جلب شده بود ولی همه ای از روحانیون مخصوصاً روحانیون گنبدی مقیم در کشورهای اسکاندیناوی یکی از مخالفین کشتار حیوان با بهوش بودند آنها معتقد بودند که دام بهوش شده بوسیله یکی از روشهای بهوشی مرده بوده و آنها حیوان مرده را ذبح می‌نمایند و ذبح حیوان مرده هم از نظر مذهبی حرام است.

طریق اران کشتار پسر از بهوش روی عقیده خود با افشاری می‌نمودند که تا اینکه آزمایشی نظریه روحانیون را رد نموده وثابت کرد که حیوان بهوش شده و مرده است. بدین ترتیب که تعدادی از دامهای بهوش شده را که برای ذبح نمودن بهوش کرده بودند خونگیری روی آنها انجام داده و آنها را بحال خود باقی گذاشته پس از مدت کمی ملاحظه نمودند که دامهای جزیر از جای خود بلند شده و شروع بحرکت کردن نمودند. امروزه اکثر دامهای کشتاری نظریه کشتار با بهوشی ذبح می‌گردد.

“ بیهوشی باکیج نمودن دام ”

بیهوش کردن باکیج نمودن دامهاست میشود که دام ضمن کشتار زجر نمیکند . حیوان کاملاً بدون حرکت را اختیار کشتار کنند و قرار گیرد و از قتل و خستندگی شدن دام جلوگیری شود . برای گیج کردن یا بیهوش نمودن دام از چهار روش کلی استفاده میشود :

۱- مطلق نمودن مغز از راه فضای بین استخوان اطلس و قصبه

۲- مطلق نمودن مغز از راه استخوان پیشانی

۳- استفاده از گاز ائیدرید کربنیک

۴- استفاده از الکتریک

مطلق نمودن مغز از راه فضای بین استخوان اطلس و مهره سری :

در این روش از جاتوی مخصوص بنام پونتلا (Puntilla) استفاده میکنند

جاتوی مزبور را بین استخوان اطلس و قصبه یا مهره سری وارد نموده و با این ترتیب

باقطع نمودن محل نخاع حیوان بیهوش میشود . این روش در برخی از نواحی

کشورهای اسپانیا - ایتالیا و امریکای جنوبی مرسوم است .